

טבלה- פירוק של מסע למידה

יעל אהרוני

יחידת הלימוד היא **ממלכת החשמונאים**, כיתה ט'. **שאלת הלב**: באיזה אופן תרבות מעצבת זהות?

בחלק הראשון של התוכן נלמד על התרבות ההלניסטית ועל ההשפעה שלה על החברה היהודית – התייוונות ופילוג בחברה. לאחר מכן נעצור ונעסוק בתרבות של ימינו וההשפעה שלה על החברה ועלינו. מתוך סוגיה זו הבנות יצאו לדרך בעבודה על **התוצר** – כתיבת ביקורת תרבות על יצירה תרבותית בימינו. בחלק השני של התוכן הבנות ילמדו על המאבק התרבותי של החשמונאים בתרבות ההלניסטית ונסכם במדינה החשמונאית שהוקמה ועל חדירת ההלניזם לתוכה.

הביקורת כוללת שלושה חלקים:

☛ חלק א': יצירת תרבות עכשווית – לבחור יצירת תרבות, לתאר אותה, להביא חומרי רקע על היצירה ולהסביר את הקשר בין היצירה לתרבות העכשווית – מה המסר והערכים שיצירה זו מכוונת אליה?

☛ חלק ב': רבותי, ההיסטוריה חוזרת! - להשוות בין היצירה לבין התקופה ההלניסטית

☛ חלק ג': דעה אישית, חיבור של יצירת התרבות לזהות יהודית (דירוג מסכם – עד כמה היצירה התרבותית מחוברת לזהות יהודית? (1-5 כוכבים)

את התוצר הבנות יערכו בכלי הדיגיטלי SWAY שמאפשר כתיבת עמוד אינטרנט.

כל הביקורות יתאגדו בלוח ביקורות תרבות (קובץ PDF) עם קישורים לדפי האינטרנט.

מה אני עושה?	משוב	שותפים	מה התלמידים עושים?			מקום	זמן	שלבים בדרך
			משימות של התוצר	משימות של ארצות לא נודעות	משימות של אבני דרך- ידע ומיומנויות			
מציגה לתלמידים את מסע הלמידה (כולל שאלת הלב והתוצר)						כיתה	שעור	פתיחה - הזמנה למסע
				שאלות לב תוך כדי הלמידה	מהו הלינזם תהליך ההתייוונות בארץ ישראל פילוג בחברה היהודי	כיתה	4 שעורים	לימוד חלק א' של יחידות הלימוד
מכינה תחנות למידה על השפעת התרבות בימינו והצורך בלשאול את שאלת הזהות – שייך אלי או לא?		ראש בית המדרש – שיח על זהות יהודית	כל אחת צריכה לבחור לשעור הבא יצירה תרבותית שעליה היא רוצה לכתוב ביקורת תרבות	בחירה של יצירת תרבות		גוגיה – מרחב למידה	שעור	מאבק תרבותי – אז והיום
			הכרות עם הכלי הדיגיטלי SWAY ניתוח ביקורת תרבות עכשווית ודרכה הכרות עם המחווה			כיתה	שעור	הצגת משימת התוצר
הכנת כרטיסיות לניתוח מקור	משוב אמצע הדרך – תוכן שנדרש לבנות כדי לכתוב את ביקורת התרבות והבנה של שלבי המשימה		כתיבה של חלק א'	לחפש סיפורים מעניינים ורקע על היצירה	ניתוח מקור מילולי/חזותי	כיתה	שעור	יצירה תרבותית עכשווית
עוקבת אחרי ההעלאות לעלון הדיגיטלי	משוב והגהה על ביקורת התרבות		לסיים לכתוב את חלק א' של העבודה		גזרות הדת מרד החשמונאים המדינה החשמונאית	כיתה	5 שיעורים	לימוד חלק ב' של יחידות הלימוד
המטרה לדייק את ההבנה של	משוב עמיתים		הצגת היצירה	מסרים ומקומות		גוגיה	2	ביקורת

התלמידים את היצירה שבחרו בעזרת חבריהם			בקבוצות קטנות, ודין על המסר התרבותי של היצירות	שהיצירה יכולה להוביל אליהם בעקבות חשיפה של תלמידים שונים			שיעורים	עמיתים
ריכז שאלות הלב שלמדנו לאורך השיעורים על הלוח בצורה שתעזור לתלמידים לקשר את היצירה להיסטוריה. הכוונה לתלמידות ואישור על ההקשרים בין היצירות לאירועים ההיסטוריים			אחרי שלמדו את החומר, לחבר את העבודה על התוצר למאבק התרבותי בתקופה ההלניסטית. זה יכול להתחבר במסרים זהים, במאבק מול מסרים מסוימים בהזדהות עם החשמונאים וכד'.		השוואה בין תקופות	בכיתה	2 שיעורים	"רבתיי! ההיסטוריה חוזרת!"
על מה החשמונאים נאבקו? איך זהות יהודית יכולה לבוא לידי ביטוי בתרבות?			לכתוב את חלק ג' של העבודה, הקשר בין היצירה התרבותית שנבחרה לזהות יהודית.			כיתה	שעור	זהות יהודית
משחק מקוון שמסכם את הנושא						כיתה	שעור	שעור מסכם על החומר – ממלכת החשמונאים
		מנהלת/רכזת פדגוגית	פרזנטציה			גוגיה	לקראת חנוכה	הצגת התוצרים

מקרא:

- **כלל** – לא כל משימה תופיע בכל העמודות, אבל לכל משימה יהיה הדהוד לפחות בשתיים- שלוש עמודות. למשל – לימוד של אחד מאבני הדרך יכול לכלול שותפות ומשוב וכדו'.
- **זמן** – לוח זמנים סדור ופומבי מסייע לתלמידים ולמורה להבין את תהליך העבודה, לחלק משאבים ולשים לב לקצב ההתקדמות.
- **מרחב** – פירוק יחידת הלימוד לחלקים השונים יאפשר גמישות בשימוש במרחבי הלמידה השונים בבית הספר ומחוץ לו.
- **אבני דרך- ידע ומיומנויות מתחום הדעת** – אירועי למידה לאורך המסע שבהם התלמידים ירכשו את הידע והמיומנויות מתחום הדעת.
- **משימות ביניים בדרך לתוצר** – זוכרים את כוונן תוצר ופירוק תוצר? מה המשימות אותם התלמיד צריך לבצע כדי להגיע בסוף הדרך לתוצר?
- **ארצות לא נודעת** – מהם המשימות שיובילו את התלמידים לחקר ולגילוי של ידע חדש? החקר והגילוי יכול להופיע כפירוט והרחבה של הנושא, כשאלה חדשה, כישום של הידע בהקשר חדש או כהפנמה של הנלמד והבאתו אל העולם האישי.
- **שותפים** – מי השותפים שלנו למסע הלמידה? שותפים יכולים להיות מתוך הכיתה ויכולים להיות מומחים חיצוניים, שותפים יכולים להעמיק את הידע או ללמד אותנו מיומנויות הקשורות לתוצר, שותפים יכולים גם להיות מלווים שעוזרים לנו לעבור את המסע בלוגיסטיקה או בתמיכה מורלית.
- **משוב תהליכי דיאלוגי** – בשונה מלמידה רגילה בה תלמיד נבחן בסוף התהליך, במסע למידה סוף התהליך **הוא תמיד חגיגה** ואילו המשוב והערכה מתרחשים במהלך המסע. משוב עצמי, משוב עמיתים, ומשוב תהליכי דיאלוגי עם המורה. עבור המורה המשוב הוא הזדמנות לזהות את ההתקדמות של התלמידים ואת הצרכים שלהם, עבור התלמיד המשוב הוא הזדמנות לכונן את עצמו אל היעד. חשוב ליצור משובים בהתאם למשאבי הזמן של המורה ושותפיו לדרך.